

ประโยค ๑ - ๒
ปัญหา บาลีไวยากรณ์
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑

๑. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้
"อักขระที่ใช้ในบาลีภาษานั้น มี.....ตัว คือ.....
๘ ตัวนี้ ชื่อ..... ๓๓ ตัวนี้ ชื่อ....."
๒. สนธิกริโยปกรรม คืออะไร ๆ มีเท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ
๓. สัพพนาม คืออะไร ๆ แบ่งเป็นเท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ
๔. อะไรจัดเป็นวาทก ๆ แบ่งเป็นเท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ
๕. ศัพท์เช่นไร ชื่อว่ากัมมชารยสมาส ๆ และกัมมชารยสมาสนั้น ท่านบัญญัติให้แปลว่าอย่างไร ๆ
๖. อะไร ชื่อว่าสมาส ๆ และสมาสนั้น ว่าโดยชื่อ มีเท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ
๗. ในวิภาคศัพท์ มีปัจจัยเท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง.

ประโยค ๑-๒
เจตย บาลีไวยากรณ์

๑. ได้เติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้
 อักษรที่ใช้ในบาลีภาษานั้นมี ๔๑ ตัว คือ อ อา อิ อี อุ อู เอ โอ ๘
 ตัวนี้ ชื่อสระ
 ก ข ก ฆ ง, จ ฉ ช ฆ ฌ, ฎ ฐ ฑ ฒ ณ, ต ถ ท ธ น, ป ผ พ ภ ม,
 ย ร ล ว ส ห พ ° ๓๓ ตัวนี้ ชื่อพยัญชนะ ฯ
๒. สนธิกริโยปกรณ คือ วิธีเป็นอุปการะแก่การทำสนธิ ฯ มี ๘ อย่าง คือ
 โลโปลป ๑ อาทโสแปลง ๑ อากโอมลงตัวอักษรใหม่ ๑ วิกาโร ทำให้ผิดจาก
 ของเดิม ๑ ปกติ ปรกติ ๑ ทีโฆ ทำให้ยาว ๑ รสส์ ทำให้สั้น ๑ สณฺโณโค
 ช้อนตัว ๑ ฯ
๓. สัพพนาม คือ ชื่อสำหรับใช้แทนนามานที่ออกชื่อมาแล้ว เพื่อจะไม่ให้
 ซ้ำ ๆ ซาก ๆ ซึ่งไม่เพราะหู ฯ แบ่งเป็น ๒ อย่าง คือ ปุริสสัพพนาม ๑
 วิเสสนสัพพนาม ๑ ฯ
๔. กิริยาศัพท์ที่ประกอบด้วยวิภคติ กาล บท วจนะ นुरुช ชาติ ดังนี้
 จัดเป็น วาจก ฯ แบ่งเป็น ๕ อย่าง คือ กัตตุวาจก ๑ กัมมวาจก ๑ ภาววาจก ๑
 เหตุกัตตุวาจก ๑ เหตุกัมมวาจก ๑ ฯ
๕. นามศัพท์ ๒ บท มีวิภคติและวจนะเป็นอย่างเดียวกัน บทหนึ่งเป็นประธาน
 คือเป็นนามนามบทหนึ่ง เป็นวิเสสนะคือเป็นคุณนาม หรือเป็นคุณนามทั้ง
 ๒ บท มีบทอื่นเป็นประธานที่ท่นย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน ชื่อ กัมมชารยสมาส ฯ
 กัมมชารยสมาสนั้น ท่นบัญญัติให้แปล ดังนี้
 วิเสสนนุพพบท และวิเสสนนุตตรบท แปลออกสำเนียงวิเสสนะว่า
 ผู้, อัน, ตัว เป็นต้น ตามลักษณะของนามนาม

วิเสสโนภยบท แปลว่า ทั้ง - ทั้ง -
วิเสสโนปมบท แปลว่า เพียงคัง
สัมภวานบุพพบท แปลว่า ว่า
อวธารณบุพพบท แปลว่า คือ

๖. นามศัพท์ตั้งแต่ ๒ บทขึ้นไป ท่านย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน ชื่อว่า समाส ฯ
และสมาสนั้นว่าโดยชื่อมี ๖ อย่าง คือ กมฺมชารโย ๑ ทิคุ ๑ ตปฺปุริโส ๑
ทวนฺทโว ๑ อพฺยयीภาโว ๑ พหุพฺพิหิ ๑ ฯ
๗. ในวิภาคตัดทริคมี่ปัจจัย ๒ ตัว คือ ธา, โส ฯ